

Vejen frem med Flextrafik

Velfungerende kollektiv transport fremmer **vækst** og **mobilitet**, bidrager til, at vores byer ikke strandede til i trængsel og parkeringspladser, samt at vi kan nå frem til vores **arbejdspladser** – også når de er placeret i **yderområder**.

Trafikselskaberne er danmarksmestre i at levere en agil service, der hurtigt kan flyttes og skaleres. Trafikselskaberne har udviklet A-, R-, S- og X-busser samt +Way-busser med egen kørebane. Dækker rutebussen ikke, kan **Flextrafik** give mobilitet og Den Samlede Rejse vil levere én indgang til planlægning, betaling og billet samt løbende info om rejsen. Tilbringertrafikken er en afgørende brik for at kunne nyttiggøre og realisere potentialet ved investeringerne i toginfrastrukturen.

Trafikselskaberne står midt i en rivende **udvikling**:

- Indsættelse af el- og gasbusser – til gavn for miljøet
- Udrulning af letbaner og BRT-løsninger – til gavn for borgerne i de største byer
- **Flextrafik** tilbyder kommuner/regioner driftssikker og effektiv håndtering af lukkede kørselsordninger og **Flextur**/Teletaxi/Flexlinje giver mobilitet hvor rutenettet ikke dækker

Trafikselskaberne står imidlertid også over for en række **udfordringer**:

- Statens fokus på togdrift og kommuner og regioners budgetpres
- Fortsat urbanisering og affolkning af yderområder
- Kompleks og utidssvarende taxiregulering med fire tilladelsestyper.

Hvad er Flextrafik

Flextrafik er behovsstyret kollektiv trafik.

Flextrafik koordinerer ture under forskellige kørselsordninger på tværs af kommuner og regioner i et planlægningssystem, så flest muligt borgere kører i færrest mulige vogne.

IT-systemet finder den billigste vogn, der

imødekommer borgerens behov, og koordinerer turen med

andre ture. Vognene udnyttes optimalt, der er reduceret tomkørsel og kommuner og regioner opnår stordriftsfordele.

Kørslen udføres af vognmænd med tilladelse til taxikørsel, OST eller EP¹, som Flextrafik via årlige EU-udbud indgår aftaler med. Flextrafik står for al kontakt til vognmændene. Flextrafiks kontrakter med

¹ Med tilladelse til Offentlig Service Trafik (OST) og Erhvervs-mæssig Personbefordring (EP) må køretøjet udelukkende anvendes til alm. rutekørsel for et regionalt trafikselskab. Tilladelser udstedes af Trafik- og Byggestyrelsen og kræver, at man opfylder krav om faglige kvalifikationer, økonomi, restancer til det offentlige, vandel og god skik.

mange forskellige vognmænd/taxa giver en stor forsyningsikkerhed. Der kan altid findes en egnet vogn til opgaven blandt de ca. 7.000 vogne, der er tilknyttet Flextrafik.

Flextrafiks kørselsordninger

Flextrafik består af en række kørselsordninger, jf. nedenfor. Kommuner og regioner vælger om de vil tilbyde Flextrafik og Flextur. 73 ud af landets 98 kommuner tilbyder Flextur, hvor egenbetaling, serviceniveau geografiske begrænsninger er tilpasset lokale forhold.

Siddende patientbefordring	Handicapkørsel	Komm. visiteret kørsel	Flextur	Flextrafik Rute
<ul style="list-style-type: none"> •Til behandling/undersøgelse på sygehus •Visiteres af regionen 	<ul style="list-style-type: none"> •Fritidskørsel for bevægelses-hæmmede •Visiteres af kommunen •Egenbetaling 	<ul style="list-style-type: none"> •Fx til læge eller speciallæge •Visiteres af kommunen 	<ul style="list-style-type: none"> •For alle borgere •Egenbetaling 	<ul style="list-style-type: none"> •Kører elever og brugere til specialskoler, dagtilbud mv •Visiteres af kommunen

Gevinster ved Flextrafik

Det er unikt for Flextrafik, at forskellige borgere, der benytter forskellige kørselsordninger, der har hver sit serviceniveau, kan transporteres i den samme vogn. Flextrafiks planlægnings-system sørger for, at borgeren altid får det politisk besluttede serviceniveau for den enkelte kørselsordning. Den samme person kan køre til lægen som kommunal visiteret borger om morgenen, som patient til sygehuset om eftermiddagen og som Flextur-kunde i biografen om aftenen. Nogle borgere må ud på en omvej, da vognen skal hente andre passagerer. Der er dog grænser for, hvor lang tid turen må vare, og der tages hensyn til, hvis borgeren skal være fremme på et bestemt tidspunkt.

Flextrafik: Variable kørselsaftaler og garanterede kontrakter

Variable kørselsaftaler giver vognmanden mulighed for at kombinere egne kørselsaftaler med Flextrafik. Eks: En taxa i Kalundborg får en taxatur til København. Chaufføren kan melde ankomsttidspunktet til Flextrafik og er der kørsel i området, kan der køres videre for Flextrafik, når taxakunden er sat af, i stedet for at køre tom retur. Det er vognmanden, der bestemmer, hvilke dage og tidspunkter han vil køre for Flextrafik og med hvor mange vogne. Den variable kørsel kan betegnes som en pulje af kørsel, hvor vognmanden selv kan bestemme i hvilket omfang, han vil deltage i udførelsen af. Det giver en stor frihed til den enkelte vognmand – rådighed kan dog normalt ikke ændres spontant, men forudsætter typisk en varsling dagen før.

Trafikselskabernes variable kørselsordninger giver ikke vognmanden garanti for omfanget af kørsel. Derfor har vognmanden mulighed for at byde på **garanterede kontrakter**, hvor en fast indtjening er sikret mod at stille vognen til rådighed i bestemte perioder.

En vognmand kan have både garanteret og variabel kontrakt til den samme vogn. Dvs. uden for tidsrum med garanteret indtjening, kan der køres på variabel kontrakt. Hovedparten af vognene kører på aftaler om variabel kørsel, og de fleste garantivogne har også variabel kørsel som

supplement og i tilslutning til deres garantikørsel. Denne kombination, som igen kan kombineres med alm. taxakørsel (med den rette tilladelse), giver vognmænd en yderligere fleksibilitet i forhold til at drive en sammenhængende og rentabel forretning i områder med lav kørselsvolumen.

Løn- og arbejdsvilkår

Hvad end der er tale om en bus-, taxi- eller OST-chauffør, skal deres løn- og arbejdsvilkår være i henhold til en overenskomst. En indehaver af en tilladelse til offentlig servicetrafik skal følge de bestemmelser om løn- og arbejdsvilkår for chauffører, der findes i de pågældende kollektive overenskomster. Der er ikke krav om, at virksomheden skal være medlem af en arbejdsgiverforening eller chaufførerne af en fagforening. Men chaufførernes løn- og arbejdsvilkår skal følge en kollektiv overenskomst for chauffører, der udfører offentlig servicetrafik.

Udførelse og afregning

Kørslen foretages af vognmænd, som Flextrafik har indgået kontrakt med. Chaufførerne får via IT-systemet information om, hvem de skal hente/bringe, hvilken adresse der skal køres til og fra, rækkefølge, hvornår de skal være fremme mv.

Alle vogne afregnes den pris, de har budt med, i forbindelse med udbudsrunderne. Prisen er uafhængig af kundens betaling – som det kendes fra busser. Operatørerne afregnes hver måned af trafikskabet for den kørsel, de har udført for Flextrafik. Fordelingen af kommuners og regioners udgifter sker efter deres forbrug.

Misforståelser og myter om Flextrafik

Flextrafik er social dumping	Nej - bestemmelser om løn- og arbejdsvilkår for chauffører i kollektive overenskomster skal følges
Taxi får kun halv betaling for Flextur	Nej – brugeren betaler en andel og kommune/region betaler resten. Vognmændene selv fastsætter deres timepris ved udbudsrunderne.
Chaufførerne presses til ikke at overholde køre-hviletidsbestemmelser	Der er alene køre- og hviletidsregler for busruter over 50 km. Det er arbejdsgivers ansvar at sikre fornuftige arbejdsvilkår. Trafikskaber sikrer, at vognmændene kan indlægge pauser for chaufførerne. Misligholdelse af en vognmandstilladelse kan anmeldes til trafikskabet, der videresender til Trafik- og Byggestyrelsen.
Flextur er billig taxi til værtshus	Som ved traditionel kollektive trafik er der ikke begrænsninger i, hvad borgerne må køre til. Flextur kan dog ikke benyttes om natten.
Taxierhvervet lider pga. Flextrafik	Taxierhvervet har haft en tilbagegang, men er fortsat en stor leverandør til trafikskabernes Flextrafik. Der er ingen klar sammenhæng mellem en kommunes andel af offentlig kørsel, der

	varetages af flextrafik, og taxiernes omsætning i den enkelte kommune.*
Flextrafik fjerner taxier i yderområder	Tværtimod – taxa er leverandør af Flextur i landområderne. Taxier er vigtig leverandør af helt eller delvist offentlig betalt trafik. Samlet bidrager det til et fleksibelt og sammenhængende system – ikke mindst i områder med lav kørselsvolumen.
Er Flextrafik ikke blot en økonomisk byrde for kommunerne?	Kommunerne skal udføre visse kørsler, og Flextrafik tillader, at kørsler kan kombineres. Alternativ: At alle kører i hver deres taxi. FM** viser, at ”udgifterne til de kommunale befordringsordninger vil kunne reduceres med i størrelsesordenen 430 mio. kr. årligt” pga. ”lavere kørselspriser via mere effektive udbud, samt at kørslen kan tilrettelægges og planlægges bedre i trafikselskaberne.”
Dansk Taxi Råd m.fl. vil revidere taxiloven og indføre ’enerestaftaler for alm. taxikørsel’. Er det en god ide?	Det er en god ide at modernisere taxilovgivningen og tillade en tidssvarende forretningsmæssig tilgang til bestillingskontorer mv. Det er en dårlig ide at give taxicentraler monopol og kommuner i tyndt befolkede områder pligt til at give kørsler til bestemte vognmænd. Det vil fjerne konkurrence og øge omkostningerne.

* Kilde: Deloitte: *Økonomien i taxivognmandsbranchen - landsdækkende undersøgelse udført i april-juli 2015*

** Kilde: Finansministeriet: *Aftale om kommunernes økonomi 2013*

Kort om trafikselskaberne

De seks trafikselskaber i Danmark administrerer den kollektive trafik i deres område. Selskaberne er sat i verden for at sammenfatte kommuner og regioners ønsker til sammenhængende trafik for borgerne. Trafikselskaberne er selvstændige selskaber med en bestyrelse sammensat af repræsentanter for kommuner og regioner. At bestyrelsen er folkevalgt sikrer trafikselskaberne legitimitet samt lokal forankring og relevans.

Regionerne bestiller og betaler for den regionale bustrafik samt for lokalbanerne og kommunerne bestiller og betaler for den kommunale og lokale trafik. Trafikselskaberne varetager alle de praktiske gøremål, dvs. indgår kontrakter med busoperatørerne og overvåger trafikken, fastlægger og koordinerer de præcise køreplaner, driver takstsystemer mm.

Om Trafikselskaberne i Danmark:

- Trafikselskabernes brancheforening stiftet i 2008
- Arbejder bl.a. for øget fokus på bussen som sammenhængskraft i den kollektiv trafik samt bedre koordinering mellem trafikformer.

Kontaktperson: Seniorkonsulent Morten Brønnum Andersen, 2320 6131, mba@moviatrafik.dk.